

Schriftelijke Statenvragen van de Statenfractie van Forum voor Democratie over Provinciale gebiedsplannen, ingediend op 17 september 2024, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 15 oktober 2024 (3313999).

Overeenkomstig artikel 23, lid 1 en 2 van het Reglement van Orde stelt de fractie van Forum voor Democratie de volgende schriftelijke vragen aan het college van Gedeputeerde Staten naar aanleiding van het vervallen van het NLPG.

Vragen:

1. *Is het college bekend met het artikel 'Provincies huilen krokodillentranen' geschreven op 9 september j.l.? Zo, ja hoe kijkt het college naar de inhoud van dit artikel?*

Antwoord:

Het college heeft kennis genomen van het artikel. Het college heeft geen mening over dit artikel vastgesteld.

2. *Hoe is de T0-situatie voor elk Natura 2000-gebied in kaart gebracht? Welke specifieke methodologie is gebruikt om de toestand van habitats en soorten in 2004 vast te stellen?*

Antwoord:

Provincie Flevoland is verantwoordelijk voor de binnendijks gelegen Natura 2000-gebieden. Dit zijn alleen Natura 2000-gebieden die in het kader van de Vogelrichtlijn zijn aangewezen. Het gaat hier niet om stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, waarvoor een habitattypenkaart gemaakt zou moeten worden. Ten aanzien van de kwalificerende vogelsoorten geldt dat in het aanwijzingsbesluit er in de instandhoudingsdoelstellingen per soort een doelaantal is opgenomen. Dit doelaantal is gebaseerd op de aantallen vogels die aanwezig waren in het gebied op het moment van aanwijzing van de betreffende gebieden. Voor Oostvaardersplassen was dat moment 2 mei 1989 en voor de Lepelaarplassen 20 mei 1994.

3. *Welke wetenschappelijke gegevens ondersteunen de huidige T1-situatie van de beschermde habitats en soorten? Hoe recent en accuraat zijn deze gegevens?*

Antwoord:

Hier wordt gerefereerd aan de T1-habitattypenkaart die wordt gemaakt voor Natura 2000-gebieden en die zijn aangewezen in het kader van de Habitatrichtlijn. In Flevoland hebben we alleen Natura 2000-gebieden die in het kader van de Vogelrichtlijn zijn aangewezen. Dit zijn geen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Hiervoor wordt geen habitattypenkaart gemaakt.

4. *Na hoeveel jaar zit het college gegevens als verouderd? Wanneer komen er accurate gegevens indien verouderd.*

Antwoord:

De kwalificerende vogelsoorten in de Natura 2000-gebieden Oostvaardersplassen en Lepelaarplassen worden jaarlijks gemonitord. Wij hebben dus altijd de beschikking over de meest actuele data ten aanzien van deze kwalificerende vogelsoorten.

5. *Hoe worden de provinciale verbeterdoelstellingen voor natuurgebieden (bijv. uitbreiding van habitatoppervlakte) kwantitatief en kwalitatief onderbouwd? Welke bronnen zijn hierbij geraadpleegd?*

Antwoord:

Wij gaan ervanuit dat u met de vraag doelt op de verbeterdoelstellingen in het kader van Natura 2000-gebieden en op de gebieden waar de provincie verantwoordelijk voor is. Alleen voor het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen zijn er verbeterdoelstellingen geformuleerd voor de kwalificerende vogelsoorten woudaap, blauwe kiekendief en porseleinhoen. De moerasreset geeft naar verwachting grotendeels invulling aan de verbeterdoelstellingen. Voor de blauwe kiekendief zijn mogelijk ook maatregelen buiten het gebied nodig. In het Natura 2000 beheerplan voor de Oostvaardersplassen is aangegeven dat hiervoor eerst een habitatgeschiktheidsbeoordeling wordt gemaakt. Aan de hand daarvan kan worden bepaald of en zo ja welke aanvullende maatregelen er voor de blauwe kiekendief nodig zijn om het doelaantal zoals opgenomen in de instandhoudingsdoelstellingen te kunnen halen.

6. *Waarom is er in veel gevallen geen volledige evaluatie van de bestaande beheerplannen uitgevoerd vóór de verlenging van deze plannen? Welke evaluaties ontbreken nog in Flevoland?*

Antwoord:

Een volledige evaluatie van alle maatregelen is vaak niet mogelijk vanwege de veelal lange responstijd van het natuurherstel op de maatregelen. Daarnaast kennen sommige maatregelen, zoals de moerasreset, een voorbereidings- en uitvoeringstijd van ongeveer 8 à 9 jaar. Deze periode overschrijdt de cyclus van zes jaar van de beheerplannen. Voor de Natura 2000-gebieden Lepelaarplassen en Oostvaardersplassen zijn er recent nieuwe Natura 2000 beheerplannen vastgesteld. Daarbij is bekeken welke maatregelen uit het vorige Natura 2000 beheerplan inmiddels zijn uitgevoerd en in hoeverre deze (naar verwachting) bijdragen aan het oplossen van bepaalde knelpunten in de gebieden.

7. *Hoe wordt de impact van natuurherstelmaatregelen op de lokale gemeenschappen (zoals landbouwers) gemeten? Zijn er gegevens over de sociaaleconomische effecten van eerder uitgevoerde maatregelen? Zo ja, kunt u mij deze doen toekomen? Zo nee, bent u bereid hier invulling aan te geven?*

Antwoord:

De meeste maatregelen die vanuit de Natura 2000 beheerplannen in Flevoland worden getroffen, vinden plaats in de betreffende natuurgebieden zelf. Deze maatregelen hebben daarom niet of nauwelijks sociaal-economische gevolgen voor lokale gemeenschappen zoals landbouwers. De betreffende omgeving wordt direct betrokken bij de uitvoering van de maatregelen. In de Natura 2000 beheerplannen wordt hieraan in een apart hoofdstuk aandacht besteed.

8. *Welke stappen worden genomen om de gebrekkige beschikbaarheid van T0-gegevens te corrigeren? Is er een tijdlijn voor het aanvullen van deze informatie?*

Antwoord:

Hier wordt gerefereerd aan de T0-habitattypenkaart die wordt gemaakt voor Natura 2000-gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Habitatrichtlijn. In Flevoland hebben we alleen Natura 2000-gebieden die in het kader van de Vogelrichtlijn zijn aangewezen. Dit zijn geen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Hiervoor wordt geen habitattypenkaart gemaakt.

9. *Hoe wordt de effectiviteit van de maatregelen voor natuurherstel en het behalen van de instandhoudingsdoelen gemeten? Welke monitoringssystemen worden hiervoor gebruikt?*

Antwoord:

Op verschillende manieren wordt de effectiviteit van de maatregelen voor natuurherstel en instandhoudingsdoelen gemeten. Afhankelijk van de maatregel wordt er aanvullend onderzoek gedaan naar bijvoorbeeld vegetatie, visstand en grote insecten. De kwalificerende vogelsoorten in de Natura 2000-gebieden Lepelaarsplassen en Oostvaardersplassen worden jaarlijks gemonitord. We hebben dus altijd goed zicht op de meest actuele stand van zaken ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen. Op die manier kan er ook in beeld worden gebracht of de herstelmaatregelen vanuit het Natura 2000 beheerplan effectief zijn.

10. *Hoe is het provinciale plan aangepast nadat bekend werd dat het NPLG en het transitiefonds zijn geschrapt? Welke strategieën zijn nu leidend in het beleid?*

Antwoord:

Het niet beschikbaar komen van het Transitiefonds verandert niets aan onze gezamenlijke opgaven in het landelijk gebied, noch aan onze ambities om te komen tot een toekomstbestendig landelijk gebied. Het zou wel kunnen betekenen dat het langer duurt om de opgaven en ambities te realiseren omdat er minder middelen beschikbaar zijn. Het (concept-ontwerp) Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) is een document van het Rijk en is alleen bindend voor het Rijk.

Wat het vervallen van het NPLG betekent is voor ons nog niet duidelijk. Hiervoor zal de uitwerking van het regeerprogramma meer duidelijkheid moeten geven. Als Gedeputeerde Staten hebben we nog geen bericht ontvangen van het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) dat het NPLG formeel geschrapt zou zijn. Dit is recent in de Bestuurlijke Adviescommissie (BAC) besproken. Het Interprovinciaal Overleg (IPO) stuurt een brief naar de Minister van LVVN met het verzoek om het vervallen van het NPLG officieel te bevestigen. Noch uit de teksten van de troonrede noch uit die van de begroting wordt meer duidelijk over het vervallen van het NPLG.

11. *In hoeverre houdt het provinciale plan rekening met het feit dat bepaalde maatregelen, zoals de uitbreiding van natuur en verhoging van het waterpeil, door de huidige regering als nationale koppen op Europees beleid worden gezien?*

Antwoord:

De onduidelijkheid over het regeerprogramma maakt het op dit moment niet mogelijk om de doorwerking hiervan te bepalen.

12. *Wat zijn de argumenten om bepaalde habitats te extensiveren, zoals de beekdalen in zandgebieden? Welke wetenschappelijke basis ligt hieraan ten grondslag?*

Antwoord:

Dit is niet aan de orde in Flevoland.

13. *Op welke manier worden de betrokken belanghebbenden, zoals agrariërs en natuurorganisaties, meegenomen in de besluitvorming over de invulling van natuurherstelmaatregelen?*

Antwoord:

Alle direct belanghebbende worden betrokken in de voorbereiding. De besluitvorming is uiteindelijk aan Gedeputeerde Staten en de betreffende beheerder.

14. *Hoe wordt gegarandeerd dat de maatregelen in beheerplannen effectief zijn en niet alleen op papier bestaan? Welke meetinstrumenten en evaluaties worden hiervoor ingezet?*

Antwoord:

Bij het opstellen van nieuwe beheerplannen wordt er extra onderzoek gedaan, worden experts betrokken en wordt er gebruik gemaakt van de monitoringsgegevens uit de voorliggende periode. De beheermaatregelen worden uitgevoerd en gemonitord. Op verschillende manieren wordt de effectiviteit van de maatregelen voor natuurherstel en voor instandhoudingsdoelen gemeten. Afhankelijk van de maatregel wordt er aanvullend onderzoek gedaan naar bijvoorbeeld vegetatie, visstand en insecten.

De kwalificerende vogelsoorten in de Natura 2000-gebieden Lepelaarsplassen en Oostvaardersplassen worden jaarlijks gemonitord. We hebben dus altijd goed zicht op de meest actuele stand van zaken ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen. Op die manier kan ook in beeld worden gebracht of de herstelmaatregelen vanuit het Natura 2000 beheerplan effectief zijn. Zoals eerder aangegeven kan het soms enige tijd duren voordat daadwerkelijk kan worden vastgesteld of de maatregelen het gewenste effect hebben gehad. Als blijkt dat er aanvullende maatregelen nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen te kunnen halen, dan moet dat in een volgend Natura 2000 beheerplan worden meegenomen of - als dat niet zo lang kan wachten - moeten er aanvullende maatregelen in een addendum op het huidige Natura 2000 beheerplan worden opgenomen.

15. *Hoe wordt de balans gevonden tussen het realiseren van natuurdoelen en het beschermen van sociaaleconomische belangen? Welke specifieke afwegingen worden hierbij gemaakt?*

Antwoord:

Bij het vaststellen van de Natura 2000 beheerplannen wordt ook altijd gekeken naar de impact die herstelmaatregelen hebben op sociaal-economisch vlak. Vanwege de internationale verplichtingen die voortvloeien uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn is het geen vrijblijvende keuze om bepaalde herstelmaatregelen nodig voor behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden wel of niet te nemen. Wel kan er - wanneer er verschillende opties zijn die leiden tot het voldoen aan de instandhoudingsdoelstellingen - worden afgewogen welke optie de minst nadelige sociaal-economische impact heeft.

16. *Waarom is er bij veel provincies nog geen duidelijk beeld van welke bronmaatregelen buiten Natura 2000-gebieden noodzakelijk zijn? Is dit in Flevoland ook het geval? Wat houdt dit proces tegen?*

Antwoord:

Wij kunnen niet aangeven of er bij andere provincies geen duidelijk beeld bestaat over welke bronmaatregelen noodzakelijk zijn. In Flevoland speelt dit in elk geval niet, omdat wij geen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden hebben. In Flevoland gaan we uit van onze eigen aanpak stikstof.

PROVINCIE FLEVOLAND

17. Hoe kan de provincie Flevoland onderbouwen dat bepaalde natuurgebieden daadwerkelijk achteruitgaan zonder betrouwbare T0- en T1-gegevens? Zijn er plannen om deze lacunes op korte termijn te dichten?

Antwoord:

Hier wordt gerefereerd aan de T0- en de T1-habitattypenkaart die gemaakt worden voor Natura 2000-gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Habitatrichtlijn. In Flevoland hebben we alleen Natura 2000-gebieden die in het kader van de Vogelrichtlijn zijn aangewezen. Dit zijn geen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Hiervoor wordt geen habitattypenkaart gemaakt.

18. Wat zijn de financiële consequenties van het schrappen van het transitiefonds voor het Flevolandse provinciale gebiedsplan? Hoe worden de kosten nu gedekt en welke prioriteiten worden gesteld?

Antwoord:

Het niet beschikbaar komen van het Transitiefonds verandert niets aan onze gezamenlijke opgaven in het landelijk gebied, noch aan onze ambities om te komen tot een toekomstbestendig landelijk gebied. Het zou wel kunnen betekenen dat het langer duurt om de opgaven en ambities te realiseren omdat er minder middelen beschikbaar zijn. Het (concept-ontwerp) Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) is een document van het Rijk en is alleen bindend voor het Rijk.

Wat het vervallen van het NPLG betekent is voor ons nog niet duidelijk. Hiervoor zal de uitwerking van het regeerprogramma meer duidelijkheid moeten geven. Als Gedeputeerde Staten hebben we nog geen bericht ontvangen van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) dat het NPLG formeel geschrapt is. Dit is recent in de Bestuurlijke Adviescommissie (BAC) besproken. Het Interprovinciaal Overleg (IPO) stuurt een brief naar de Minister van LVVN met het verzoek om het vervallen van het NPLG officieel te bevestigen. Noch uit de teksten van de troonrede noch die van de begroting komt meer duidelijkheid over het vervallen van het NPLG.

19. Hoe worden de Europese verplichtingen in de Vogel- en Habitatrichtlijn op een evenwichtige manier geïntegreerd in het Flevolands provinciale plan zonder dat er overregulering plaatsvindt?

Antwoord:

In het huidige concept-ontwerp FPLG zijn de verplichtingen vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn één op één geïntegreerd.

20. Hoe wordt bij de uitvoering van beheerplannen getoetst of de sociaaleconomische gevolgen van maatregelen, zoals vereist in artikel 2 lid 3 van de Habitatrichtlijn, voldoende zijn meegewogen? Is hier een toetsingskader voor ontwikkeld?

Antwoord:

In de Natura 2000 beheerplannen voor Lepelaarplassen en Oostvaardersplassen is hierover een hoofdstuk opgenomen. Omdat de gebieden geheel in eigendom van en beheer zijn bij een terrein beherende organisatie, zijn de sociaal-economische gevolgen van de herstelmaatregelen in deze gebieden voor de omgeving beperkt.

21. Hoe wordt bepaald of voorgestelde maatregelen voldoen aan het verslechteringsverbod van de Habitatrichtlijn? Welke monitoring- en evaluatiemethoden worden hierbij ingezet om verslechtering tijdig te signaleren en te voorkomen?

Antwoord:

Daar kunnen wij op dit moment nog geen antwoord opgeven. In de EU verordening inzake natuurherstel wordt in verschillende artikelen beschreven wat het verslechteringsverbod inhoudt. In het nationale herstelplan moet dit door het ministerie van LVVN verder worden uitgewerkt. Provincies worden hierbij betrokken.

22. Hoe garanderen de provincie Flevoland dat herstelmaatregelen effectief zijn en bijdragen aan het behalen van de instandhoudingsdoelen van de Habitatrichtlijn, en hoe wordt dit getoetst in de praktijk?

Antwoord:

Er is op dit moment geen sprake van herstelmaatregelen voortkomend uit de doelen van de Habitatrichtlijn in Flevoland. Het is ook nog niet duidelijk of er überhaupt herstelmaatregelen in dat kader in de provincie Flevoland genomen zullen moeten worden. Er kan daarom op dit moment nog niets gezegd worden over de effectiviteit van dergelijke herstelmaatregelen en de wijze waarop dit wordt getoetst.

23. *Welke juridische of wetenschappelijke toetsen worden uitgevoerd om te beoordelen of de verbeterdoelstellingen en geplande maatregelen voor Natura 2000-gebieden in lijn zijn met de instandhoudingsvereisten van de Habitatrichtlijn?*

Antwoord:

De vraag is ruim geïnterpreteerd, omdat de Natura 2000-gebieden waarvoor de provincie Flevoland verantwoordelijk is alleen Natura 2000-gebieden zijn die in het kader van de Vogelrichtlijn zijn aangewezen. In de Natura 2000 beheerplannen vindt de beoordeling plaats over welke instandhoudingsmaatregelen er nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen zoals opgenomen in de aanwijzingsbesluiten van de betreffende Natura 2000-gebieden te kunnen halen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van recente monitoringsdata, gebiedskennis van de beheerders, adviezen van experts, etc. Tegen het vaststellen van een Natura 2000 beheerplan staat beroep open bij de rechter. Het is dan aan de rechter om te bepalen of het Natura 2000 beheerplan voldoet aan de wettelijke eisen.

24. *Kan het college deze vragen los van elkaar beantwoorden?*

Antwoord:

Ja.